

**ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ
ԺԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ**

ՕՐՀՆԵԱԼ ՏԷՐ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ.

ԱՄԷՆ:

*Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեցէ՛ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո՝
որպէս յերկինս եւ յերկրի: Ձեաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր: Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս
մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ
փրկեա՛ զմեզ ի չարէ: Ձի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս.*

Ամէն:

Ձի պահպանողական աջով Միածնին պահեցէ զմեզ ի խաւարային գիշերիս
Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճըշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեցեն ինձ, եւ հանցեն
զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ՝ Աստուած Աստուած իմ:

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած,
խոստովանեա՛ նմա. Փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղարեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ:

ՄԱՂՄՈՍ ՃԺԸ.

(Ա₂.) Եկեցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր. եւ փրկութիւն քո ըստ բանի քում:

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք. զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ. զի յիրաւունս
քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ. յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդրորո՛ւ զի զպատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց եւ ո՛չ ամաչէի:

Խորհէի ի պատուիրանս քո գոր սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո գոր սիրեցի. եւ խորհէի յարդարութեան քում:

Յիշեա զբան ծառայի քո՝ յոր եւ յուսացուցեր զիս:

Մա՛ մխիթարեցէ զիս ի խոնարհութեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց եւ ո՛չ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրավունս քո յաւիտենից, Տէր, եւ մխիթարեցայ:

Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց. եւ ոյք թողին զօրէնս քո:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Գովելի են ինձ իրաւունք քո ի տեղոջ պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո, Տէր, եւ պահեցի զօրէնս քո:

Մա՛ եղեւ ինձ ծանապարհ ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Զանօրէնս ատեցի, եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ եւ դու եւ ես ի բանս քո յուսացայ:

Ի բա՛ց եղերո՛ւք յիսնէն, չա՛րք. եւ քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ:

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, եւ կեցո՛ւ զիս. եւ մի՛ յամօթ առնէր զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա՛ ինձ, եւ ապրեցո՛ւ զիս. եւ խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Անարգեցեր զամենեսեան՝ ոյք ապստամբ եղեն յարդարութեանց քոց. զի

անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Բեւեռեա՛ ընդ երկիրդ քո զմարմին իմ. զի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս:

Մտցեն աղօթք առաջի քո, Տէր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղիւեսցեն շրթոնք իմ զօրհնութիւնս քո՝ յորձամ ուսուցես ինձ զարդարութիւն քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում, Տէր. եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ եւ որպէս գոչխար կորուսեալ, խնդրեա՛ զճառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո եւ ո՛չ մոռացայ:

Մի՛ եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից. եի ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին եւ այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ:

Ես ի Տէր յուսացայ. ցնծացայց եւ ուրախ եղեց յԱստուա՛ փրկիչ իմ:

Տէր, Տէր ետ ինձ զօրութիւն եւ կացոյց զոտս իմ ի հաստատութեան. ի վերայ պարանոցի թըշմանոյն կացոյց զիս. եւ հանգոյց զիս երագ, երագ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն՝ ընդունող իմ եւ դու. ապաւեն իմ Աստուած՝ եւ ես յուսամ ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին. եւ ի բանիցն ի խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. եւ ի հովանի թելոց նորա յուսացիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Ո՛չ երկիցես դու յերկիրդ գիշերի եւ ո՛չ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ՛ որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քքումմէ հազարք, եւ բիրք ընդ աջմէ քումմէ. եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեսցին:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Բայց միայն աչօք քովք հայեցիս դու. եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու, Տէր, յոյս իմ ես:

Ջբարձրեալն արարեր քեզ ապաւեն. զի ոչ հասցին առ քեզ չարք. եւ տանջանք մի՛ մերձեցին ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի գոտն քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնացես դու. եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս եւ ես լուայց նմա. առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրք լցուցից, եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ. որ բնակեայդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ. եւ որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչեւ ողորմեսցիս ի վերայ մեր:

Ողորմեաց մեզ, Տէր, ողորմեաց մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք՝ ոյք նախատէին զմեզ. եւ արհամարհանօք ամբարտաւանից:

Աստուած, յանուան քում կեցո՛ր զիս. եւ ի զօրութեան քում իրա՛ւ արա՛ ինձ:

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց. ո՛ւնկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հօրք ինդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ. եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. եւ ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Օրհնեալ ես դու, Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ եւ առ:

Օրհնեալ եւ ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես, որ նստիս ի քրովքէս եւ հայիս յանդունդս. գովեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ եւ առ:

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա. օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան. օրհնեցէք զնա սաղմոսիք եւ օրհնութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ. գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեցէ՛ք զնա ի բանս քաղցր. գովեցէ՛ք զնա ի բարբառ լսելիս:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն գովութեան. ամենայն հոգիք, օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Արդ՝ արձակեա՛ զձառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ
զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց եւ փառք ժողովրդեան քում Իսրայելի:

Ձգեցեր զձեռն քո, եւ փրկեաց զիս աջ քո եւ Տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առնէր:

Տէր, հա՛ն ի բանտէ զանձն իմ, զոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչեւ հատուցես:

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր եւ ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երանիցեն ինձ
ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. եւ սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. եւ արար զգօրութիւն բազկաւ
իւրով:

Տրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից. եւ քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Ձխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս ելից բարութեամբ եւ ըզմեծատունս արձակեաց
ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայելի ծառայի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ Աբրահամու եւ զաւակի նորա յաւիտեան:

Տո՛ւր գօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, եւ արա՛ առ իս նշան
բարութեան:

Տեսցեն աստելիք իմ եւ ամաչեսցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ. եւ ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ, թագաւոր
երկնաւոր. զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմ առ քեզ: Որ երկայնամիտդ ես առ
ամենեսեան՝ մի՛ անտես առնէր զապաւիներալս ի քեզ. այլ պահեա՛ պատուական եւ սուրբ
խաչիւ քով ի խաղաղութեան:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա₂.) Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած եւ խնդրեսցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ զիրեշտակ

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

խաղաղության, որ ելեալ պահեսցէ զմեզ յերիւղական գիշերիս ի դիւական խռովութենէ. ամբողջ պահելով զհոգի եւ զմարմին մեր մինչեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛: Ձեանգիստ գիշերիս խաղաղութեամբ: Ձերեշտակ խաղաղութեան պահապան: Ըզբաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց: Չարքոյ խաչին մեծ եւ կարող: Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ: Չանձինս մեր: Ողորմեա՛ց մեզ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէ՛ր Աստուած մեր, դու պահեա՛ զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պահեա՛ զմիտս եւ զխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամոյն եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

*Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:*

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձըն արա՛ զանձինս մեր, Տէ՛ր զօրութեանց, որ ելեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի, յարթութեան եւ ի հանգրստեան մերում. զի դու եւս արարիչ լուսոյ եւ հաստիչ գիշերի: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շընորհեա՛ խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանիլ ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն եւ ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ, այժմ եւ միշտ եւ:

ՄԱՂՍՈՍ Դ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք, զի դու,

Տէ՛ր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա՛ ինձ եւ լո՛ւր աղօթից իմոց:

Որդի՛ք մարդկան, մինչեւ ե՞րբ էք խստասիրտք. ընէ՞ր սիրէք զանարութիւն, եւ խնդրէք զստութիւն:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՃԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ծաներո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. եւ Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում
առ նա:

Բարկանայք եւ մի՛ մեղանչէք. գոր ինչ ասէք ի սիրտ ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք:
Մատուցէ՛ք պատարագս արդարութեան եւ յուսացարո՛ւք ի Տէր:

Բազումք ասէին թէ՛ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, զինոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք. զի դու, Տէ՛, միայն առանձին
յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա օրթի:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ:

(Գլ. ԺԲ. հ. 24)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոռսիումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

ասէ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոճչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի՝ ինքն միայն
կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. եւ որ
ատեաց զանձրն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք
զիս պաշտեսցէ, զկինի իմ եկեսցէ. եւ ուր են եմ՝ անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս
պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա հայրն իմ:

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա₂.) Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուցէ
ջնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԿԱՐԳԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւազ երկրորդ դասէն)

Պահպանեա՛լ զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա՛լ յերեւելի եւ աներեւոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա՛լ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ:

*Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր, որ յերկինս ես:*

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Անկանիմք առաջի քո, սուրբ Աստուածածին, եւ աղաչեմք զանարատ զկոյսդ. բարեխօսեա՛լ վասն անձանց մերոց, եւ աղաչեա՛լ զմիաձին Որդիդ՝ փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վըտանգից մերոց:

Որ արձակիչդ եւ կապելոց, պարզեատու՛ր ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունոյն՝ արձակեա՛լ եւ զիս զբազմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսն յաւիտենից:

**Մաղթանք զօրաւորք ահաւրաց զիշերայնոց
Սրբոյն Գլխորդի Նարեկացոյ ասացեալ
Բան ԺԲ**

(Յաւազ երկրորդ դասէն)

Ընկա՛լ քաղցրութեամբ, Տէր Աստուած հօր, զդառնացողիս զաղաչանս, մատի՛ր զթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք. փարատեա՛լ ամենապարզե՛լ զամօթական տխրութիւնս. բարձ յինէն, ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնքս. անջրպետեա՛լ, հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա՛լ, միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիւնս. բացարտեա՛լ, վերնային, զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա՛լ, կեցուցի՛չ, զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա՛լ, ծածկատէս, զըմբռնողին չար գտմունս. խորտակեա՛լ, անքննի՛ն, զմարտողին դիմեցմունքս: Տեառնագրեա՛լ քո անուամբըդ՝ զլուսնացոյց երդ յարկիս. պարփակեա՛լ քո ձեռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիս. զծագրեա՛լ քո արեամբդ՝ զմուտ սեմոց սենեկիս. կերպացո՛ զքո նշանդ՝ ի հետս ելից մաղթողիս. ամրացո՛ քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտի. մաքրեացես ի հաղբից՝ զծածկարան անկողնոյս. պահեացես քո կամօքդ զտառապեալ անձն հոգւոյս. անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս. կացուցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ. կարգեացես ի դիմի՛ ընդդէմ դիւսն դասու: Տո՛ւր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման ի խորութեան զիշերիս բարեխօսութեամբ եւ հայցուածովք սրբուհոյ Աստուածածնիդ եւ ամենայն

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՃԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

ընտրելոց: Ամփոփեալ պարուրեա՛ գպատուհան տեսութեանց զգայարանացս իմաստից անգարհուրելի գետեղմամբ՝ ի ծփական խռովութեանց, կենցաղական զբաղմանց, անըրջական երագոց, խոլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ՝ անվնասելի պաշտպանեալ: Եւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ ծանրութեանց, ամենագգաստ արթնութեամբ՝ հոգենորոգ գուարթութեամբ՝ ի քեզ արձանացեալ:

Ձայս ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոց՝ քեզ ամենօրինեալ թագաւոր փառաց անճառից, փառաբանողաց երկնագումար խմբից երգակցեալ՝ յերկինս առաքել: Ջի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանքս յաւիտենից. ամէն:

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացոյն. ԴԴ

Աստուած յաւիտենական, բարերար եւ ամենակալ. ստեղծի՛չ լուսոյ եւ յօրինի՛չ գիշերոյ. կեանք ի մահու՛ եւ լոյս ի խաւարի. յոյս ակնունողաց եւ երկայնամտութիւն տարակուսելոց: Որ ամենարուեստ իմաստութեամբ քով՝ դարձուցանես յայց ստուերս մահու. աննուա՛գ ծագումն եւ անմուտ արեգակն. քանզի ո՛չ զօրէ ծածկել զփառս տերութեան քո խաւար գիշերոյ. որում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց եւ երկրաւորաց եւ անդարամետականաց: Որ լսես զհեծութիւն կապելոց եւ հայիս յաղօթս խոնարհաց եւ ընդունիս զխնդրուածս նոցա: Աստուած իմ եւ թագաւոր իմ. կեանք իմ եւ ապաւեն իմ. յոյս իմ եւ վստահութիւն իմ. Յիսուս Քրիստոս՝ Աստուածդ ամենայնի: Սո՛ւրբդ հանգուցեալ ի հոգիս սըրբոց. մխիթարութիւն վշտաց, եւ քարաւան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զիինիլ նոցա՝ առաքեա՛լ զպապպանողական զօրութիւն աջոյ քո, եւ փրկեա՛ զհայերկիրդ գիշերի եւ դիւէ չարէ. որպէս զի՝ զյիշատակ սոսկալի եւ սուրբ քո անուանդ՝ միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգոյ ըղձութեան շնչոյ՝ կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիկ՝ որք կարդան զքեզ ի բոլոր սրտէ: Եւ ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ՝ գոր աստուածային արեամբ քով ներկեալ նորոգեցեր եւ ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր եւ ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այսու պարգեւօք աստուածականօք՝ ամաչեցէ սատանայ. քակտեցին մեքենայքն. բարձցին որոգայթքն. պարտեցին մարտուցեալքն. պակասեցին զէնքն սայրասուրբ. մերժեցի մեզն. փարատեցի խաւարն. մեկնեցի մառախուղն: Բագուկ քո հովանացի եւ աջ քո կնքեցէ. վասն զի զթած ես եւ ողորմած. եւ անուն քո կոչեցեալ է ի վերայ ծառայից քոց: Եւ քեզ ընդ Հօր՝ Հոգւովդ սրբով, փառք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացոյն. ԽԱ.

Որդի՛ Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալդ յամենայնի, Հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ, որ տկարանայ առ ի քէն եւ ո՛չ ինչ: Որ ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան քո փառաց՝ հային մեղք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանաձնին մահացեալք, բշժկին հարուածք, ողջանան վերք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք,

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

նահանջին հեծությունը, փախնու խաւարն, մեկնի մէզն, մերժի մառախուղն, փարատի մռայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատությունը, եւ թագաւորէ՝ ձեռն քո, ամենակալ՝ քաւիչդ ամենայնի: Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան հոգիս, այլ կեցուցանել՝ թո՛ղ ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ: Զի դու միայն ես յերկնի անճառ եւ յերկրի անզրննին. ի տարր գոյից եւ յեզր ծագաց աշխարհի: Սկիզբն ամենայնի եւ յամենայնի. ամենայնի լըրմամբ օրհնեալդ ի բարձունս.

*Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս.
ամէն:*

Ա Ղ Օ Թ Ք

**Իւրաքանչիւրոց անձանց հաւատացելոց ի Քրիստոս
Արարեալ Տեառն Ներսիսի Հայոց կաթուղիկոսի**

(Յաւագ երիցու դասէն)

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիրպագանեմ քեզ, Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգի. անեղ եւ անմահ բնութիւն. արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամենայն եղելոց. Եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիրպագանեմ, քեզ, անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ Երրորդութիւն եւ մի Աստուածութիւն: Արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի. հալածեա՛ ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց եւ անգիտութեան. եւ լուսաւորեա՛ զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ ի հաճոյս եւ ընդունիլ ի քէն զխընդըրուածս իմ. եւ ողոր:

Հայր երկնաւոր Աստուած ճրջմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. ընկա՛լ զիս որպէս զանառակ որդին. եւ զգեցո՛ ինձ զպատմուճանն զառաջին՝ զոր մերկեցայ մեղօք եւ ողոր.:

Որդի՛ Աստուծոյ Աստուած ճրջմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ եւ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան՝ խաչեցար եւ թաղեցար եւ յարեար ի մեռելոց եւ համբարձար փառօք առ Հայրս. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, յիշեա զւս որպէս զաւազակն՝ յորժամ զաս արքայութեամբ քով. եւ ողոր.:

ԿԱՐԳԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Հոգի՛ աստուծոյ՝ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր ի Յորդանան եւ ի վերնատունն եւ լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւագանին՝ մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. մաքրեա՛ զիս վերստին աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. եւ ողոր.։ Անեղ բնութի՛նն, մեղայ քեզ մըտօք իմովք. հոգւով եւ մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. եւ ողոր.։

Տեսո՛ղ ամենայնի մեղայ քեզ, խորհրդով, բանիւ եւ գործով, ջընջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց եւ գրեա՛ զանուն իմ ի դպրութեան կենաց. եւ ողոր.։

Քննո՛ղ գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ. թողութիւն շընորհեա՛ մեղաւորիս. զի ի ծննդենէ սուրբ աւագանին մինչեւ զայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո, զգայարանօք իմովք՝ եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. եւ ողոր.։

Ամենակալ Տէ՛ր, դի՛ր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ո՛չ եւս հայիլ յարատ. եւ ականջաց իմոց ո՛չ ախորժել լսել զբանս չարութեան. եւ բերանոյ իմոյ ո՛չ խորհիլ զչարութիւն. եւ ձեռաց իմոց ո՛չ գործել զանիրաւութիւն. եւ ոտից իմոց ո՛չ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա՛ զշարժումն սոցա լինիլ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. եւ ողոր.։

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա՛ յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. եւ սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց. եւ մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. եւ վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո ի սրտի իմում. եւ ողոր.։

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս՝ տո՛ւր ինձ զիմաստութիւն, զբարիս խորհիլ եւ խօսիլ եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց՝ ի բանից եւ ի գործոց փրկեա՛ զիս. ողոր.։

Կամեցող բարեաց Տէ՛ր կամարար, մի՛ թողո՛ւր զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. եւ ողոր.։

Արքայ՝ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. եւ զօրացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս եւ սիրել զքեզ միայն եւ առնել զկամս քո. եւ ողոր.։

Խնամո՛ղ արարածող, պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի եւ զմարմին իմ՝ ի պատրանաց մեղաց, ի փորձութեանց դիւաց, եւ ի մարդոց անիրաւաց, եւ յամենայն վըտանգից հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողոր.։

ԿԱՐԳԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՃԱՍՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի. ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել եւ ի յառնել՝ զի մի՛ երբէք սասանեցայց. եւ ողոր.:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո եւ լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով՝ քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դո՛ւ հոգա՛ եւ պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայսմիտեալ մինչեւ յաւիտեան, եւ ողոր.:

Դարձուցի՛չ մոլորելոց, դարձո՛ զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. եւ բեւեռեա՛ ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, եւ զերկիւղ գեհեճոյն, եւ զսէր արքայութեանն. զի զղջացայց ի մեղաց եւ գործեցից զարդարութիւն, եւ ողոր.:

Աղբի՛ւր անմահութեան. աղբերացո՛ ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պտորնկին. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. եւ ողոր.:

Պարգեւի՛չ ողորմութեան, պարգեւեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով, եւ բարի գործով եւ սուրբ մարմնոյ եւ արեան քո հաղորդութեամբ զալ առ քեզ. եւ ողոր.:

Բարերա՛ր Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ. եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ի ներքոյ երկնից. եւ ողոր.:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչման աւուրն եւ հանգչել յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի զալստեան քո. եւ ողոր.:

Դատաւո՛ր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր՝ դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս՝ մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, այլ փրկեա՛ զիս ի յաւիտենական հրոյն եւ լսելի՛ արա՛ ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց՝ յերկնից արքայութիւնդ. եւ ողոր.:

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց ի քեզ իմոց եւ օտարաց, ծանօթից եւ անծանօթից, կենդանեաց եւ մեռելոց. շնորհեա՛ եւ թշնամեաց իմոց եւ ատելեաց զթողութիւն, որ առ իս յանցանաց. եւ դարձո՛ զնոսս ի չարեացն, զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. եւ ողոր.:

Փառաւորեալ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայի քո՝ եւ կատարեա՛ ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ Յովհաննու Մրկրտչին, եւ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, եւ սրբոց առաքելոց եւ մարգարէից, եւ վարդապետաց, եւ մարտիրոսաց եւ սրբոց հայրապետաց, եւ ճրգնաւորաց եւ

**ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ
ԺԱՄՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ**

*կուսանաց, եւ ամենայն սրբոց քոց, երկնաւորաց եւ երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք եւ
երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ, յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Վասն սրբուհոյ անարատի մօր քո եւ կուսի, Տէր, ընկալ՝ զաղաչանս մեր եւ կեցո՛ղմեզ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա₂.) Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր. ամենակալ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ընկալ՝ Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սրբուհոյ Աստուածածինն՝ անարատ ծնողի միածնի որդոյ քո. եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց. (եւ որոց այսօր է յիշատակ):

Լո՛ւր մեզ, Տէր, եւ ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ եւ թո՛ղ զմեղս մեր:

Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Չհանգստեան աղօթս եւ զաղաչանս, ընկալ՝ մարդասէր Աստուած, ի հաճոյս բարերար կամաց քոց. մեր մեղաց եւ բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա՛. եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բարեաւ եւ խաղաղութեամբ անցուցանել:

Մարդասէր Աստուած, զառաջիկայ գիշերս, որ ի վերայ մեր գալոց է, ի մեղաց փրկեա՛. ի չարեաց ազատեա՛. եւ ի գործս բարիս առաջնորդեա՛:

Առաւօտու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն արժանի՛ արա՛ զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ եւ պահեա՛ ի խաղաղութեան:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Տէր Աստուած մեր տո՛ւր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բա՛րձ զգաստմն եւ զպատուհանս ի յարարածոցս:

Ողորմեա հարց եւ եղբարց մերոց՝ կենդանեաց եւ հանգուցելոց:

Ողորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց եւ այնոցիկ, որք ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս են հանգուցեալ:

Տէր Աստուած, օգնեա՛ թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, պահեա՛ զառաջնորդս եւ զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխռով ի կամս ողորմութեան քո:

Նշանաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո՝ հալածեա՛ զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին ի սահմանաց մերոց եւ ի բարկութենէս մերմէ:

Փրկեա՛ զմեզ ի հրոյն յաւիտենից եւ քեզ փառք յաւիտեանս.

ամէն:

Օրհնեալ եղերո՛ւք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. հանգերո՛ւք խաղաղութեամբ. եւ Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս եղիցի ընդ ամենեսեանդ.

ամէն:

Համակարգչային աշխատանքը՝

Հոգեշնորհ Տ. Զավեն արեղա Յագիջանի

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Միաբան